

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/28/2025
Identifikačné číslo spisu:	7121200355
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Sluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:7121200355.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne N., narodenej S., zastúpenej advokátskou kanceláriou ALENA ZADÁKOVÁ - advokát, s.r.o., Košice, Kováčska 32, IČO: 53209451, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Bratislava, Pribinova 2, IČO: 00151866, o určenie, že žalovaná nie je vlastníkom nehnuteľností, vedenej na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 34C/1/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. septembra 2024, sp. zn. 2Co/154/2023 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Mestský súd Košice (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 15. júna 2023 sp. zn. 34C/1/2021 výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. priznal žalovanej voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, pričom určil, že o ich výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

1.1. Súd prvej inštancie opísal prostriedky procesnej obrany a procesného útoku sporových strán v písomnej fáze súdneho konania a na pojednávaní. Následne uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaniami a vyjadreniami sporových strán, listinnými dôkazmi predložených stranami sporu a pripojením spisov vedených na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11C/234/2004, 18C/86/2008 a 36C/41/2014 a opísal ním zistený skutkový stav. Vec právne posúdil podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 118 ods. 1, § 123, § 132 ods. 1 a 2, § 136 ods. 1 a § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), § 5 ods. 1 až 3 a § 34 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) (ďalej len „katastrálny zákon“).

1.2. S ohľadom na právne posúdenie sa súd prvej inštancie venoval v prvom rade otázke naliehavého právneho záujmu, pričom mal za to, že žalobkyňa sa domáha určenia, že žalovaná nie je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností v podiele 19/24-tin k celku, a to na základe rovnakých

skutkových tvrdení, ako sa domáhala určenia vlastníckeho práva v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 18C/86/2008 proti žalovanej, v ktorom bola jej žaloba zamietnutá. Súd sa teda nestotožnil s názorom žalobkyne, že v konaní pod sp. zn. 18C/86/2008 bola žaloba zamietnutá iba z procesných dôvodov (neosvedčenie naliehavého právneho záujmu), a preto takéto rozhodnutie netvorí prekážku právoplatne rozsúdenej veci. Súd prisvedčil žalovanej, že v konaní sp. zn. 18C/86/2008 bola zistená existencia právneho titulu pre prechod vlastníctva sporných nehnuteľností na štát, a preto na strane žalobkyne neboli splnené zákonné podmienky pre naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Dôvodnosť nároku žalobkyne v tomto konaní bola závislá od posúdenia otázok, ktoré boli predmetom posúdenia v už právoplatne skončenom inom súdnom konaní. Súd nepovažoval ako novú skutočnosť podané trestné oznámenie žalobkyňou na podozrenie, že bolo manipulované s obsahom verejných listín, pretože posudzovanie pravosti a hodnovernosti rovnopisov rozhodnutí Mestského národného výboru v Košiciach, Finančného odboru č. Fin: Rp 1168/1974 z 31. 10. 1974 sa už zaoberal Okresný súd Košice I. a Krajský súd v Košiciach v konaní sp. zn. 18C/86/2008. Súd prvej inštancie ďalej zdôraznil nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v spore, nakoľko v prebiehajúcom konaní nie sú stranami sporu ostatní spoluvlastníci, ak teda žalobkyňa žaluje spoluvlastnícky podiel žalovanej vo väčšom rozsahu než je podiel, ktorý by patril do dedičstva po nebohej starej matke žalobkyne. Rovnako mal za to, že vlastníctvo spornej nehnuteľnosti prešlo na žalovanú zákonne (v zmysle konania sp. zn. 18C/86/2008), a teda žalobkyňa (resp. jej právna predchodkyňa) nemá žiadny právny vzťah k spornej nehnuteľnosti, čiže rozhodnutie o tom, či je žalovaná podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, by nemalo na žalobkyňu žiaden dopad, čo vylučuje existenciu naliehavého právneho záujmu. Súd tak pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne a nedostatok vecnej legitímácie žalobu zamietol. Záverom odôvodnil nevykonanie viacerých dôkazov navrhnutých žalobkyňou.

1.3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže nevidel žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP a úspešnej žalovanej priznal voči neúspešnej žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 24. septembra 2024 č. k. 2Co/154/2023-173 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

2.1. Odvolací súd úvodom opísal prostriedky procesného útoku a procesnej obrany strán sporu pred súdom prvej inštancie, vykonané dokazovanie súdom prvej inštancie, pripojené spisy a zistenia z nich vyplývajúce, právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Následne sa venoval odôvodneniu žalobkyne týkajúceho sa naliehavého právneho záujmu a opísal odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Taktiež uviedol dôvody podaného odvolania žalobkyne a jeho odôvodnenie, ako aj vyjadrenie žalovanej.

2.2. Krajský súd v Košiciach dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné a postupne sa vyjadril k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d) a písm. h) CSP, ktoré považoval za nepreukázané. Odvolací súd nezistil porušenie procesných práv žalobkyne alebo práva na spravodlivý proces, keďže súd prvej inštancie logicky, precízne, vnútorne komplexne a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil svoj postup a uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. S ohľadom na jasné, presvedčivé, vyčerpávajúce a zákonu zodpovedajúce odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku sa s ním plne stotožnil. Za účelom doplnenia rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril k prekážke právoplatne rozhodnutej veci a k zásade prejudiciality a odkázal na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít a odbornú literatúru. Nadôvažok poukázal aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcu sa nulitných rozhodnutí správnych orgánov a rozsahu právomoci všeobecných súdov preskúmať rozhodnutia správnych orgánov, čím zdôraznil opodstatnenosť zamietnutia žaloby. Nestotožnil sa ani s námietkou žalobkyne týkajúcou sa problematiky reštitučných zákonov, keďže ona sama z neznámych dôvodov nikdy podľa týchto zákonov nežiadala vydanie nehnuteľnosti, teda nebolo možné usudzovať, že by bola úspešná v prípadnom súdnom spore. Odvolací súd tak skonštatoval, že medzi tými istými sporovými stranami sa nesmie vychádzať z iného záveru ohľadom existencie či neexistencie vlastníckeho práva než ako o tomto právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté, kdežto iný záver by znamenal neudržateľné narušenie princípu právnej istoty, a to aj napriek tomu, že vlastníctvo nehnuteľností bolo vyriešené len prejudiciálne. Odvolací súd mal za to, že predmetná žaloba vzišla z jej neúspechu v predchádzajúcom konaní. Aj odhliadnuc od prejudiciality spomínaného rozsudku Okresného súdu Košice I., táto žaloba predstavuje nevhodne zvolený procesný

nástroj a nemôže viesť k úspechu žalobkyne. Súd prvej inštancie tak správne dospel k záveru, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem a na tomto závere nezmenili nič ani skutočnosti ňou uvádzané v odvolaní, ktorými len polemizuje, kritizuje a spochybňuje správnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, pričom úvaha súdu prvej inštancie nebola svojvoľná a ani neprimeraná.

2.3. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovaná bola síce v odvolacom konaní úspešná, ale žiadne preukázateľné a účelne vynaložené trovy jej v odvolacom konaní nevznikli, a preto odvolací súd stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie vyvodzujúce jeho prípustnosť z ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP navrhujúc, aby dovolací súd napadnutý rozsudku odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil Mestskému súdu Košice na ďalšie konanie, pričom žiada priznanie náhrady trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

3.1. Dovolateľka úvodom svojho dovolania opísala okolnosti prípadu vedeného Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 18C/86/2008, následne opísala prostriedky svojho procesného útoku v tu prejednávanej veci, pričom potvrdila, že žaloba vychádza z rovnakého skutkového stavu (totožnosť skutkového základu vymedzila v čl. II. bode 3. dovolania), avšak s novými skutočnosťami a novým právnym hodnotením veci. Žalobkyňa sa vyjadrila k novým skutočnostiam, ktoré uvádza v tomto konaní, ako aj k jej právnej argumentácii pred súdom prvej inštancie, pričom vyjadrila svoje právne posúdenie veci. Tvrdila, že v zmysle zásady súd pozná právo, súdy sa mali vysporiadať so zákonnými tvrdeniami týkajúcimi sa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd (ďalej len „zákon č. 403/1990 Zb.“), a teda že, ak štát odňal dispozičné právo vlastníkom postupom podľa zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorého súkromného domového majetku, tak sa nestal vlastníkom vecí na základe správneho rozhodnutia č. Fin. Rp 1168/1974 z 31. 10. 1974. Nestotožnila sa so záverom o absencii naliehavého právneho záujmu, pretože prejednaním a rozhodnutím vo veci o dvojitom vlastníctve by sa do budúcnosti odstránil právny rozpor v zápisoch katastra, pričom by podielovými spoluvlastníkmi „zostali“ spoluvlastníci zapísaní v pkv č. S.. Bola toho názoru, že vyslovením, že žalovaná nie je vlastníkom nehnuteľností, už nebude nasledovať žiadne ďalšie súdne konanie, ale konanie dedičské po zapísaných pozemkníkových vlastníkoch. Ďalej dovolateľka opísala rozhodnutie odvolacieho súdu, pričom potvrdila, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, týkajúceho sa § 230 CSP a zásady prejudiciality, je potrebné rešpektovať ako riadne odôvodnenie rozhodnutia. Výtýkala mu však nesprávne právne posúdenie v tom, že negatívna žaloba nie je vhodným prostriedkom na určenie, kto je vlastníkom veci, a najmä nedostatočné, resp. žiadne odôvodnenie jej tvrdenia, že políciou potvrdené podozrenie na manipuláciu s „originálmi“ rozsudkov nie je novou skutočnosťou, ako aj ignorovanie § 23a zákona č. 403/1990 Zb., keďže žalovaná nepreukázala, že by si svoje právo uplatnila v lehote podľa § 19 tohto zákona.

3.2. K prípustnosti dovolania a dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobkyňa uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, keďže v ňom absentuje vysporiadanie sa s otázkou § 23a zákona č. 403/1990 Zb.. Zároveň napadnuté rozhodnutie trpí aj vadou, že žalobou sa žalobkyňa domáhala výmazu zápisu vlastníckeho práva žalovanej k sporným nehnuteľnostiam, a teda zápisu vlastníkov sporných nehnuteľností z pkv č. S. z pozemkovej knihy postupom podľa § 34 ods. 1 katastrálneho zákona. Zároveň zopakovala dôvody, pre ktoré má podľa nej na veci naliehavý právny záujem (mohla by sa dohodnúť s ostatnými spoluvlastníkmi na zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva). Zdôraznila, že v konaní sp. zn. 18C/86/2008 sa domáhala určenia, že podiel 5/24-tín patrí do dedičstva po neb. K. E., pričom v tomto konaní sa domáha určenia, že podiel 19/24-tín nepatrí do vlastníctva žalovanej. Je toho názoru, že uviedla aj nové skutočnosti (ohľadom pravosti podpisov na niektorých listinách a manipulácii s týmito listinami). Uviedla, že negatívne formulovaným určovacím výrokom by sa vyriešilo duplicitné vlastníctvo, a preto nepripustenie negatívneho určenia má povahu denegatio iustitiae, keďže žalovaná má byť ako vlastníčka zapísaná na liste vlastníctva len formálne. Rozhodnutie odvolacieho súdu tak trpí vadou podľa § 420 písm. f) CSP, nakoľko sa súd nevysporiadal s tým, že: 1/ v prejednávanej veci sa rieši dvojité vlastníctvo; 2/ dedičia spoluvlastníkov z pkv č. S. mohli osvedčiť svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam v dedičskom konaní; 3/ § 137 písm. c) CSP nestanovuje, že v určovacom petite môže ísť len o určenie právneho vzťahu medzi žalobcom a

žalovaným; 4/ žalobkyňa uvádzala nové právne skutočnosti a tak ide o novú žalobu; 5/ rozhodnutie NVMK malo byť doručované všetkým spoluvlastníkom, čo sa malo dokazovať v tomto konaní; 6/ negatívny určovací petit odstráni spornosť vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam; 7/ určovací petit môže byť výnimočne formulovaný napr. pri duplicitnom vlastníctve; 8/ negatívne určenie vlastníckeho práva má za následok zápis pôvodných vlastníkov do listu vlastníctva; 9/ žalovaná nikdy nenadobudla vlastnícke právo v zmysle zákonov č. 403/1990 Zb. a 97/1991 Zb. Žalobkyňa tak považovala napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za nezákonné a zmätočné, v rozpore s princípom spravodlivosti a právnej istoty.

3.3. K prípustnosti dovolania a dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobkyňa uviedla, že nesprávne právne posúdenie veci spočíva v tom, že negatívnym výrokom sa neurčí jasne, kto je vlastníkom predmetných nehnuteľností, nakoľko bude jasne určené, že žalovaná nie je ich vlastníčkou, a tak môžu dedičia po pôvodných vlastníkoch iniciovať dedičské konanie. Za nesprávne právne posúdenie veci považovala aj názor, že rozhodnutie v konaní pred Okresným súdom Košice I vedenou pod sp. zn. 18C/86/2008 zakladá prekážku rozsúdenej veci pre toto konanie. Žalobkyňa považuje za správny výklad taký, z ktorého vyplýva, že ak pôvodný vlastník prišiel o zápis vlastníckeho práva na základe správneho rozhodnutia, ktoré reštitučné zákony považovali za nedemokratické, vec sa vydala len do držby a pôvodný vlastník svoje vlastnícke právo nikdy nestratil (stratil len právo s vecou disponovať). Zo zákona č. 403/1990 Zb. teda vyplýva, že štát sa nepovažuje za vlastníka, ale len za neoprávneného držiteľa veci, ktorý však môže po uplynutí 10 rokov (ak sa neozve pôvodný vlastník) uplatniť nárok nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním, čo sa v prebiehajúcom konaní nepreukázalo. Žalobkyňa nastolila jednu procesnú právnu otázku: „Je negatívne určenie vlastníckeho práva vlastníka zapísaného na liste vlastníctva katastra nehnuteľnosti vhodným žalobným návrhom za situácie, že sa tým zlepši právne postavenie posledne zapísaných vlastníkov v pozemnoknižnej vložke pozemkovej knihy, ktorí svoje vlastnícke právo nestratili?“ a hmotnoprávnu otázku: „Mohla Slovenská republika nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorá bola pôvodným vlastníkom odňatá podľa zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektoru, ak si neuplatnila nárok na oprávnenú držbu podľa ust. § 23a zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd?“

4. K dovolaniu žalobkyne sa vyjadrila žalovaná, ktorá považovala dovolanie žalobkyne za nedôvodné a zmätočné. Uviedla, že dovolanie sa v podstatnej časti týka pôvodného konania pred Okresným súdom Košice I, v ktorej veci sa k podstatnej časti tu prezentovaných námietok žalobkyne už vyjadril aj dovolací súd v uznesení z 28. 02. 2018 sp. zn. 8Cdo/8/2018.

4.1. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalovaná zdôraznila potrebu preukázania naliehavého právneho záujmu, pričom poukázala aj na účelovosť žaloby žalobkyne vyhnúť sa prekážke res iudicata formulovaním žalobného petitu reverzne (z pozitívneho určovacieho petitu na negatívny), a tak sa stotožnila so záverom odvolacieho súdu v ods. 45 napadnutého rozhodnutia. Poukázala na závery najvyššieho súdu a ústavného súdu, že s otázkou naliehavého právneho záujmu sa súd musí vysporiadať prednostne bez toho, aby preskúmaval vec po vecnej stránke, pričom zamietnutie žaloby pre nedostatok naliehavého záujmu bez skúmania vecnej stránky žaloby nespôsobuje porušenie práva na spravodlivý proces. Odklon od takejto praxe podľa názoru ústavného súdu znamená porušenie práva na spravodlivý proces druhého účastníka (spravidla žalovaného).

4.2. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedla, že dovolací súd sa môže zaoberať iba otázkou právnou a nikdy nie skutkovou.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnutého rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Dovolací súd konštatuje aj to, že dovolacie konanie má od účinnosti Civilného sporového poriadku povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

12. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP).

13. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

14. Žalobkyňa vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať

sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

14.2. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14.3. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

16. Dovolací súd posudzoval prípustnosť dovolania vyvodzovanú dovolateľkou z § 420 písm. f) CSP. Tento dovolací dôvod dovolateľka vymedzila porušením práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Dovolateľka namietala, že sa odvolací súd nevysporiadal s aplikáciou § 23a zákona č. 403/1990 Zb., ďalej s jej tvrdením, že s originálmi rozhodnutím MNV bolo neprípustným spôsobom manipulované, nevyhodnotil jej tvrdenie, že negatórnym určením sledovala výmaz zápisu vlastníckeho práva žalovanej tak, aby vlastníci sporných nehnuteľností z pkv. XXXX boli z pozemkovej knihy „prenesení“ do listu vlastníctva, a že jej nebolo odvolacím súdom jasne vysvetlené, prečo je nesprávny jej názor, že nemožno vylúčiť prípustnosť toho, že predmetom určovacieho petitu bude právny vzťah medzi žalovaným, (ktorý je „odporcom navrhovateľa“) a tretou osobou. Dovolateľka tiež namietala, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej tvrdením, že v prejednávanej veci sa rieši dvojité vlastníctvo - žalovanej, ktoré je zapísané na LV č. S. k. ú. Y. a spoluvlastníkov zapísaných v PKV č. XXXX, čím odôvodňovala prípustnosť negatívne formulovaného určovacieho výroku. V podstate dovolateľka odvolaciemu súdu pri dovolacom dôvode v zmysle § 420 písm. f) CSP vytýkala nesprávne právne posúdenie veci, nesprávne zistenie skutkového stavu veci, či nesprávne vyhodnotenie dôkazov.

16.1. K uvedenej dovolacej argumentácii žalobkyne dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa k odvolacím námietkam týkajúcim sa uplatnenia reštitučných predpisov, akým je aj dovolateľkou uvádzaný zákon č. 403/1990 Zb., vyjadril v ods. 44 odôvodnenia svojho rozsudku, keď konštatoval ich irelevanciu v predmetnom konaní o určenie, že žalovaná nie je vlastníkom. Svoj záver o irelevancii uplatnenia reštitučných predpisov vysvetlil tým, že predmetom tohto konania nebolo vydanie nehnuteľnosti podľa uvádzaných reštitučných zákonov a poukázal, že žalobkyňa sama z neznámych dôvodov nikdy podľa nich nežiadala vydanie nehnuteľnosti, teda z ničoho nemožno usudzovať, že by bola úspešná v prípadnom súdnom konaní (k tvrdeniu žalobkyne, že v reštitučnom konaní mala byť vydaná celá nehnuteľnosť, odvolací súd uviedol, že pre účely reštitúcie podľa zákona č. 87/1991 Zb. pod pojmom „celá vec“ treba rozumieť spoluvlastnícky podiel, ktorý oprávnená osoba vlastnila v čase odňatia veci, vid' 5Cdo/36/93). Podstatným dôvodom pre namietanú vadu nevysporiadania sa s § 23a zákona č. 403/1990 Zb. je však, že odvolací súd nevykonal hmotnoprávne posúdenie veci samej, pretože žalobu zamietol z dôvodu procesných nedostatkov (viazanosť súdnym rozhodnutím vydaným v inom konaní vzhľadom na prejudiciálny účinok; procesnú neprípustnosť žaloby; nedostatok aktívnej vecnej legítimácie žalobkyne).

16.2. K dovolacej námietke, že odvolací súd sa nevysporiadal s jej tvrdením, že s originálmi rozhodnutím MNV bolo neprípustným spôsobom manipulované, dovolací súd poukazuje na ods. 40 a 49 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom odvolací súd s poukazom na aplikovaný § 387 ods. 2 CSP vysvetlil, že nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvoinštančného súdu a

odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a preto postačuje len odkázať na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku. V ods. 12. odôvodnenia rozsudku odvolací súd uviedol zistenie súdu prvej inštancie obsiahnuté v jeho rozsudku, že prokurátorka zamietla sťažnosť žalobkyne proti uzneseniu vyšetrovateľky vo veci trestného oznámenia žalobkyne pre podozrenie, že bolo manipulované s obsahom verejných listín. Zároveň v ods. 13 odôvodnenia rozsudku spomenul, že posudzovaním pravosti a hodnovernosti rovnopisov rozhodnutí sa už zaoberal Okresný súd Košice I a Krajský súd v Košiciach v konaní vedenom na pod sp. zn. 18C/86/2008. Zároveň v ods. 49 zvýraznil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Takýmto prípadom pre vec nepodstatnej otázky je i predmetné nepreukázané tvrdenie žalobkyne o neprípustnej manipulácii s originálmi rozhodnutí bývalého MNV.

16.3. K nedostatku naliehavého právneho záujmu v prípade negatívnej určovacej žaloby sa odvolací súd podrobne a zrozumiteľne vyjadril v ods. 46 a 47 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorom konštatoval, „že takáto žaloba je vo veci nevhodne zvoleným procesným nástrojom a nemôže viesť k úspechu žalobkyne.“ Citoval pritom rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/31/2011, sp. zn. 4Cdo/56/2009, sp. zn. 1Cdo/44/03, 2MCdo/20/07 - R 55/2009, ktoré konštatovali nedostatok naliehavého právneho záujmu v prípadoch negatívnej určovacej žaloby. Dostatočne vysvetľujúci nevhodnosť a neprípustnosť zvolenej žaloby je záver odvolacieho súdu, že žalobkyňa „umelo“ vytvorila predmetnú negatívnu určovaciu žalobu, ktorá vzišla z jej neúspechu v konaní o určenie, že podiel 5/24-in patrí do dedičstva po jej starej matke poručiťke K. Týmto spôsobom chcela žalobkyňa „obísť“ prekážku res iudicata, a tým právnu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozsudku súdu vo veci tých istých strán sporu o určenie, že spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po poručiťke žalobkyne.

16.4. K dovolacej námietke žalobkyne, že odvolacím súdom nebolo jasne vysvetlené, prečo je nesprávny jej názor, že nemožno vylúčiť prípustnosť toho, že predmetom určovacieho petitu bude právny vzťah medzi žalovaným, (ktorý je „odporcom navrhovateľa“) a tretou osobou, dovolací súd poukazuje na ods. 45 odôvodnenia napadnutého rozsudku, ktorý uvádza, že na podanie žaloby presahujúcej jej dedičský podiel po poručiťke nie je žalobkyňa aktívne legitimovaná. Zároveň odvolací súd v tomto odseku odôvodnenia konštatoval, že právne názory žalobkyne v súvislosti s jej údajnou aktívnou vecnou legitimáciou aj vo veci o podiel presahujúci 5/24 sú príliš teoretizujúce, nerešpektujúce ustálenú judikatórnu prax a de facto sa nimi domáha opätovného právneho posúdenia otázky, ktorá bola už vyriešená právoplatným rozsudkom, vo svoj prospech.

16.5. K námietke nevysporiadania sa s prípustnosťou žaloby v dôsledku duplicitného vlastníctva dovolací súd poukazuje na jasné vysvetlenie neopodstatnenosti tohto odvolacieho dôvodu v ods. 46 odôvodnenia napadnutého rozsudku, keď odvolací súd konštatoval, že „...v predmetnej veci neexistuje ani zápis duplicitného vlastníctva k nehnuteľnosti, ako tvrdila žalobkyňa, lebo na aktuálnom LV č. XXXX je ako jediný vlastník spornej nehnuteľnosti v podiele 19/24 zapísaná žalovaná a žiadna iná osoba“. Zároveň odvolací súd v ods. 44 a 45 odôvodnenia označil predmetné tvrdenie žalobkyne o existencii dvojitého vlastníctva ako právny konštrukt nerešpektujúci ustálenú judikatúru prax, ktorý žalobkyňa vytvorila, aby sa tým domohla opätovného právneho posúdenia otázky, ktorá už bola vyriešená právoplatným rozsudkom.

17. Žalobkyňa vyvodzovala prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP aj v dôsledku právnej argumentácie. Dovolací súd k tomu uvádza, že už podľa predchádzajúcej procesnej úpravy dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením veci (viď R 54/2012 a tiež 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014). Podľa právneho názoru najvyššieho súdu nie je ani v súčasnosti žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Na tom, že ani prípadné nesprávne právne posúdenie veci nezakladá dovolateľkou tvrdenú vadu zmätočnosti, zotrval aj judikát R 24/2017 a tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu (1Cdo/202/2017, 2Cdo/101/2017, 3Cdo/94/2017, 4Cdo/47/2017, 5Cdo/145/2016, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/76/2018, 9Cdo/86/2020). Otázkami správneho

právneho posúdenia veci sa dovolací súd pri dovolacom dôvode v zmysle § 420 písm. f) CSP nemá možnosť zaoberať. Ich riešením by sa dovolací súd mohol zaoberať len pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP.

18. Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné, preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

19. Dovolateľka v dovolaní ako dovolací dôvod uviedla aj § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom vymedzila dvoma právnymi otázkami:

„1. Je negatívne určenie vlastníckeho práva vlastníka zapísaného na liste vlastníctva katastra nehnuteľnosti vhodným žalobným návrhom za situácie, že sa tým zlepši právne postavenie naposledy zapísaných vlastníkov v pozemnoknižnej vložke pozemkovej knihy, ktorí svoje vlastnícke právo nestratili?

2. Mohla Slovenská republika nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnosti, ktorá bola pôvodným vlastníkom odňatá podľa zákona č. 71/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektoru, ak si neuplatnila nárok na oprávnenú držbu podľa ust. § 23a zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd?“

Dovolateľka tieto otázky považovala za otázky, od ktorých vyriešenia závisí rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň za otázky dosiaľ dovolacím súdom neriešené. Podľa dovolateľky správna odpoveď na jej prvú otázku je, že podaná negatívna určovacia žaloba je „vhodným návrhom“, nakoľko ňou „bude jasne určené, že vlastníkom nie je Slovenská republika a dedičia po podielových spoluvlastníkovi zapísaných v pkv č. S. k. ú. L. môžu iniciovať dedičské konania po svojich právnych predchodcoch, keďže v zmysle katastrálneho zákona pozemková kniha je stále verejnou listinou, ktorej údaje sú pre každého záväzné, ak sa nepreukáže opak“. Za nesprávny označila „právny názor odvolacieho súdu, že zamietnutie žaloby v konaní pred OS KE II sp. zn. 18C/86/2008 je prekážka rozsúdenej veci pre toto konanie, keďže v novej žalobe uvádzala nové skutočnosti, o ktorých sa dozvedela až po právoplatnosti rozsudku“. V súvislosti s druhou položenou otázkou označila za správny výklad reštitučných zákonov, podľa ktorého pôvodný vlastník svoje vlastnícke právo nikdy nestratil, stratil len právo disponovať s vecou a štát sa nepovažuje za vlastníka, ale len za neoprávneného držiteľa veci, ktorý si v zmysle ustanovenia § 23a musí uplatniť právo oprávnenej osoby, aby prípadne uplynutím 10-ročnej lehoty, ak sa neozve pôvodný vlastník, mohol vlastnícke právo nadobudnúť vydržaním.

19.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19.2. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 432 ods. 2 CSP.

19.3. Okrem toho nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je, že dovolateľ uvedie právnu (nie skutkovú) otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Inak dovolací súd nemá možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, či ide o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sú splnené osobitné podmienky uvedené v jednotlivých prípadoch, v ktorých citované ustanovenie dovolanie pripúšťa.

19.4. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a) CSP, je charakteristický „odklon“ jej

riešenia odvolacím súdom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. Dovolací súd vo svojej súdno-aplikačnej (judikátornej) činnosti k tomu už v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/6/2017 (podobne tiež v rozhodnutiach sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/235/2016, 4Cdo/95/2017, 6Cdo/123/2017, 7Cdo/140/2017, 9Cdo/315/2020, 9Cdo/2/2021) uviedol, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. a) CSP, dovolateľ by mal: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

19.5. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. b) CSP, je rozhodujúce, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté, avšak táto otázka doteraz v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. b) CSP, dovolateľ by mal: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) tvrdiť (a prípadne i doložiť), že takáto otázka doteraz nebola riešená dovolacím súdom, c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

19.6. Pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. c) CSP, je rozhodujúce, že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté, avšak táto otázka je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa opiera o § 421 ods. 1 písm. c) CSP, dovolateľ by mal: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) preukázať a vysvetliť rozdielnosť riešenia identickej právnej otázky dovolacím súdom (označením konkrétneho stanoviska, judikátov alebo rozhodnutí najvyššieho súdu), c) uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

19.7. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí.

20. Podľa ustálenej judikatúry platí, že ak rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na viacerých samostatných a z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných dôvodoch, pričom každý z nich sám o sebe vedie k rovnakému výsledku (žalobu zamietnuť alebo žalobe vyhovieť), dovolací prieskum ďalších otázok je bezpredmetný (akademický), ak aspoň jeden z týchto rozhodujúcich dôvodov v dovolacom konaní obstojí (sp. zn. 3Cdo/158/2017, 7Cdo/32/2019, 9Cdo/117/2021). Záver najvyššieho súdu o akademickom význame posudzovania jedného z viacerých dôvodov, ktoré viedli ku konkrétnemu záveru odvolacieho súdu, ktorý by obstál aj bez naplnenia jedného z nich, možno označiť za udržateľný a logický (IV. ÚS 28/2022). Ústavný súd v tejto súvislosti výslovne odkazuje na ustálenú líniu rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, konkrétne 3Cdo/158/2017, 7Cdo/32/2019, 7Cdo/129/2018, 7Cdo/98/2019 a 7Cdo/242/2019, 7Cdo/43/2020, 9Cdo/63/2021.

21. Pokiaľ teda rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (rovnocenných) dôvodoch, zaťažuje dovolateľa procesná povinnosť preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky, takto dovolateľom v dovolaní nenastolené a nepomenované, nemajú význam z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia. Inak povedané, ak z dvoch alebo z viacerých rozhodujúcich a rovnocenných dôvodov, na ktorých právne stojí napadnuté odvolacie rozhodnutie, minimálne jeden dôvod v rámci dovolacieho prieskumu podľa § 421 ods. 1 CSP obstojí (dovolanie je tu neprípustné, alebo nie je tu dôvodné, resp. tento dôvod nie je dovolaním napadnutý), nemôžu obstáť ďalšie dôvody podľa § 421 ods. 1 CSP, aj keby všetky ostatné dôvody mali byť in concreto prípustné a opodstatnené, dôvodné.

22. Dovolateľka prvú dovolaciu otázku formulovala vo vzťahu k otázke procesnej prípustnosti žaloby znejúcej na negatívne určenie vlastníckeho práva vlastníka zapísaného na liste vlastníctva. Oboma súdmi bola konštatovaná procesná neprípustnosť podanej určovacej žaloby z dôvodu nedostatku naliehavého

právneho záujmu na negatívnom určení vlastníckeho práva žalovanej. Dovolateľka formulovala svoju právnu otázku len k tomuto dôvodu zamietnutia žaloby. Z obsahu rozhodnutia dovolací súd zistil, že táto otázka bola dôvodom zamietnutia žaloby, avšak nebola jediným dôvodom, pre ktorý bola žaloba zamietnutá.

22.1. Prvým podstatným dôvodom zamietnutia žaloby bola viazanosť súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom (súdnom) konaní vzhľadom na prejudiciálny účinok právoplatného zamietavého rozsudku Okresného súdu Košice I sp. zn. 18C/86/2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/168/2015 vo veci tých istých strán sporu o určenie, že spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti patrí do dedičstva po poručiťke (§ 194 ods. 1; § 228 ods. 1 CSP), v ktorých rozsudkoch konajúce súdy dospeli k záveru, že žalovaná preukázala existenciu právneho titulu pre prechod vlastníctva predmetnej nehnuteľnosti na štát v podieloch uplatňovaných žalobkyňou, že sa tak stalo zákonným spôsobom, že žalobkyňou namietané správne rozhodnutie Mestského národného výboru č. Fin. Rp 1168/1974 bolo vydané v rámci kompetencie správneho orgánu, bolo riadne doručené právnej predchodkyňi žalobkyne do vlastných rúk oproti jej podpisu na doručenke a nadobudlo vo vzťahu k nej právoplatnosť, že predmetný správny akt nebol nulitný, s ktorým záverom napokon súhlasil aj odvolací súd v danej veci. K uvedenému dôvodu zamietnutia žaloby dovolateľka neuplatnila dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, nevymedzila právnu otázku. Uviedla len, že „nesprávny je aj právny názor odvolacieho súdu, že zamietnutie žaloby v konaní pred OS KE II sp. zn. 18C/86/2008 je prekážka rozsúdenej veci pre toto konanie, keďže v novej žalobe som uvádzala nové skutočnosti, o ktorých som sa dozvedela až po právoplatnosti rozsudku“. Takýto právny názor však odvolací súd v napadnutom rozsudku neuviedol, naopak v ods. 43 odôvodnenia napadnutého rozsudku výslovne uviedol, že sa stotožňuje s názorom žalobkyne, že rozsudok Okresného súdu Košice I. sp. zn. 18C/86/2008 nezakladá prekážku rozhodnutej veci.

22.2. Dôvodom zamietnutia žaloby bol taktiež nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne, s ktorým záverom súdu prvej inštancie sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožnil aj odvolací súd. Voči uvedenému dôvodu zamietnutia žaloby dovolateľka nenamietala nesprávne právne posúdenie.

22.3. Vo vzťahu k uvedeným ďalším samostatným dôvodom zamietnutia žaloby dovolateľka žiadnu právnu otázku neformulovala. Ak by aj dovolací súd prípadne konštatoval nesprávne právne posúdenie procesnej prípustnosti podania žaloby, takýto záver by sám o sebe nemal žiaden vplyv na konštatovanie správnosti či nesprávosti rozhodnutia, nakoľko nesprávnosť napadnutého rozhodnutia by bolo možné konštatovať len vtedy, ak by bola konštatovaná vo vzťahu ku všetkým dôvodom zamietnutia žaloby. Žalobkyňa by podaním dovolania namietajúc nesprávne právne posúdenie mohla docieľiť zmenu rozhodnutia vo svoj prospech len vtedy, ak by namietala nesprávne právne posúdenie všetkých samostatných rozhodujúcich otázok odôvodňujúcich zamietnutie žaloby. Zodpovedanie dovolateľkou nastolenej otázky procesnej prípustnosti žaloby by malo len akademický charakter bez vplyvu na záver odvolacieho súdu o dôvodnosti potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu žalobkyne.

23. Druhá právna otázka dovolateľky uplatnená v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP sa týkala hmotnoprávneho posúdenia veci samej (otázka smerovala k posudzovaniu uplatneného nároku podľa reštitučných predpisov - zákon č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd), ku ktorému však odvolací súd (rovnako ani súd prvej inštancie) nepristúpil z dôvodu zamietnutia žaloby z procesných dôvodov. Logicky nie je možné podrobiť dovolaciemu prieskumu neexistujúce právne posúdenie veci. Odvolací súd sa však v dôvodoch rozsudku k uvedenej odvolacej námietke vyjadril, keď stroho konštatoval irelevantnosť právneho posudzovania veci podľa reštitučných predpisov, pretože predmetom tohto konania nebola reštitúcia (vydanie nehnuteľnosti podľa reštitučných predpisov). Z uvedeného je zrejmé, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo od dovolateľkou nastolenej otázky, preto jej riešenie by bolo v tomto prípade iba čisto akademické resp. hypotetické (bez možnosti a/ vyvodzovania z nich prípustnosti dovolania a b/ zaujímajúcich k takým otázkam vecného stanoviska dovolacím súdom). Dovolacie konanie totiž neslúži na riešenie takých otázok (viď napr. 3Cdo/261/2018, 7Cdo/74/2017 a ďalšie).

24. Z uvedeného je zrejmé, že dovolacie dôvody nie sú v dovolaní vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, preto dovolací súd dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej uplatnila dovolací dôvod v

zmysle § 421 CSP, odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

25. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, pretože aj keď výsledok dovolacieho konania obdobný jeho zastaveniu zaviniť žalobca (§ 256 ods. 1 CSP), žalovanej žiadne preukázané trovy dovolacieho konania nevznikli (R 72/2018).

26. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.